

A Duna-parton

Tompa durranás szakítja meg a levegő csendjét, mire a háromtagú fiúcsapat megáll.

– Azt hiszem, megérkeztünk – jegyzi meg Milan, ahogy felegyenesedik a kerékpár defektes hátsó kerekétől, és tekintetét a poros öreg aszfaltútra szegezi, amelyen sötét foltokat rajzol az utat szegélyező jegenyék árnya. A kerékpártól két kacskaringós nedves nyom vezet a közeli pocsolya felé. Ha nem ment volna azon keresztül, gondolta Milan, bizonyára nem így végződik. De ahogy megpillantotta az egyébként száraz úttesten, mintha valami emlék ötlött volna föl benne, hogy – mint gyerekkorában – neki abba bele kell menni, valamit hagyni kell maga után, még ha csak amolyan riadt köröcskék is lesznek a pocsolya felszínén. S most, a pajkossága miatt kényserpihenőjük lesz.

Milan körülnéz a kerékpárja mellől. Na és – mondja magának és izzadt homlokáról elsimítja hajtincsét – hová sietnek annyira? Pirkadattól meg sem álltak, hajtanak, mint az örültek. Még dél sincs, még jócskán odébb van, éppen a nap legvarázslatosabb szakasza ez, se nem reggel, se nem dél. Ráadásul milyen szép hely ez itt. A nap sugarai áttörnek a hatalmas jegenyék legmagasabb ágai közt, és a számos pocsolyában tükröződnek. Bizonyára nemrég zivatar vonult át erre. Néhány letört ág a földön hever, ám ennek ellenére úgy tűnik, hogy évek óta nem járt erre senki. Jobbra a sűrű növényzet és fák törzsei közt helyenként meg-megcsillan valami, csillog, mint a nap a kút hideg vizén, a Duna, a jó öreg titokzatos Duna... Bizony, ilyen gyönyörű helyen kár lenne nem megállni és élvezni a megérdemelt pihenőt.

– Azt hiszem, megérkeztünk – Viktornak úgy tűnik, hogy ez a távolból hangzik, és sok szörnyű látomásának egyike csupán. Éppen ettől tartott, hogy Milan megint elrontja. S már be is következett. Ott áll és vigyorog a hepehupás aszfalton szétterült belsőre, mintha elhanyagolható lenne. Viktornak nagy erőfeszítésébe kerül, hogy ne kezdjen ordibálni. Mert ez nem végződhet így! Ha valaki csak sejtené, mi forr benne, ha valaki csak sejtené, hogy várta ezt a napot! Ha tudná valaki is, mennyi igyekezetébe, fáradozásába került, mennyi előkészületet igényelt! Mennyibe telt neki, hogy ennyi év után felkutassa őket! Nem, senki sem, ezt senki sem tudhatja meg. S mindez azért, hogy Milan ismét elrontsa. Hiszen már oly közel vannak, ismerős neki ez az útkanyar a göcsörtös fűzfával – érdekes, hogy az embernek ilyen hihetetlen dolgok maradnak meg emlékezetében –, azok a sziklák a távolban, és

igen, kicsit tovább bizonyára a vasúti átjáró. Nem lepődne meg, ha hallaná a vonat zakatolását és a mozdony sípolását.

Nem is oly rég volt az, amikor erre jártak. Milan édesanyja – el volt ragadtatva, hogy az ő kislfiával valaki barátkozik – az egyik reggel, még kis gyerekeként elvitte őket kirándulni a Dunához. Így kezdődött. Ugyanolyan egyszerű nap volt, mint ez a mai, villant át Viktor agyán. Szintén ilyen hőség volt, a nap öntudatosan ragyogott a felhőtlen égen, mintha sosem kellene lenyugodnia. Ilyen nap volt akkor is, ugyanilyen békés, ugyanilyen vonzó. Talán a nap volt kissé más, emlékszik, sokkal aranyszínűbbnek látszott, úgy tűnt neki, hogy körülötte minden lángban áll, mint alkonyatkor. Olyan mélyen az emlékezetébe vésődött az a nap, hogy magában hordta éveken át, mint aranykincset, mint régimódi ládát, telve forró sugarakkal. Milan anyja akkor azt mondta nekik:

– Már nincs messze, már nincs... Hamarosan ott leszünk...

Igen, igen, hamarosan ott leszünk, ismétli Viktor. A mosolygó Milanra veti tekintetét, miként pihen az árnyékban. A nyugalom odalett, és megint előnti a méreg. Az órájára néz, a kerékpárt a bokrokba löki és a foga közt mordul rá:

– Javítsd meg!

Mozognia kell, lépkedni, mondjuk ahhoz a hajlott fűzfához, mert különben ordibálni fog.

Rasťo ábrázatán ironikus mosoly vibrál.

– Javítsd meg!

Viktor ezt tán nagy dühében mondta. Muris látvány, mennyire halálos komolyan veszi ezt az egész kirándulást. Mulatságos, mennyire igyekszik, hogy kedvező helyzetben legyen. Most éppen megy valahová. Mindig, ha felszívta a vizet, elment valahová. Milan meg azzal a defekttel... csak vele történhet ilyesmi. Az ember mondhatná, hogy csak Viktor bosszantására csinálja.

Rasťo leül, a fa törzsének támaszkodik és cigarettára gyújt. Minek van ő itt tulajdonképpen? Miféle őskülönös okból ígérte meg, hogy részt vesz ebben? Maradhatott volna otthon, és folytathatná a maga életét. Már az is meglepő, hogy hagyta magát rábeszélni. Viktor hívta telefonon. Mennyi év után! Hívta, vajon emlékszik-e még valami Duna-parti kirándulásra, és nem akarná-e megismételni. Olyan rég volt az, olyan régen kellett lennie, hogy nem is érdemes visszaemlékezni rá, nem még hogy megismételni! Hogy annak semmi jelentősége sincs az életében. Nem volt része életének. Meg hogy valamikor gyerek is volt? Gondtalan gyerek? Kizárt dolog.

Ilyesmire nem emlékszik, mondta Viktornak. Ő azonban csak mondta, olyan elevenen festette

le neki azt a napot, olyan élethűen, meggyőzően, mintha csak tegnap lett volna. Óh, milyen felelőtlenség tőle, életre kelteni a múltat!

Nagyon elfoglalt, nem érdekli, nem akar... Akkor azt mondta neki a telefonba. Azonban valami kezdett a felszínre törni. Régi emlékek részletei... S ezek a szentimentális emlékek gyötrők! Mert hát mire jók tulajdonképpen azok az emlékek? Csupán arra emlékeztetik, mennyire másképpen volt akkor, milyen jó volt, és hogy van most, mennyire másképpen. Mire jók az emlékek, amelyeket ha felidéz, olyan érzése van, mintha nem is az övéi lennének, hogy más életből, sorsból vannak kiragadva. Mire jó, ha idegenséget vált ki belőle? Az a világ túlságosan ideális volt ahhoz, hogy tényleg reális lehetne. Rasťo ilyesmire nem emlékezhet.

De hát most itt van. Ebben a groteszk helyzetben. Hiszen elutasíthatta volna, nyugodtan elutasíthatta volna, de... Ha arra a napra gondol... De hát ő nem nagyon emlékszik... Minden alkalommal melegség önti el testét, mintha a felfűtött tenger hulláma érné. Ezt az érzést már rég nem ismerte.

Milan kotorni kezd a hátizsákjában. A tartalék belsőt keresi. Meg kell csinálni azt a defektet. Láta Viktor reakcióját, látta, milyen tekintetet vetett rá. Hihetetlen, ma Rasťot is először látja a hosszú évek után, de mintha semmit sem változott volna. Tudatosítja, hogy csakis rá várnak. Így volt ez mindig. Mintha ő tehetne róla, hogy a kereke valami éles vasdarabra vagy üvegszilánkra ment. Akkor is, azon a napon hányszor mentek át a pocsolyákon, csupa sár volt a hátuk, mivel nem voltak sárvédők, s ez mindig olyan izgalmas volt amiatt az érzés miatt, hogy nem tudták, mi vár rájuk a zavaros vizű pocsolyákban. S ő most egyszerűen ismételni akarta azt a múltat. Utóvégre ez a kirándulás nem a gyerekkor felidézését jelenti? Arról meg ő nem tehet, amennyiben átment valami élesen, ennek meg kellett történnie. Nem, csóválja meg Milan a fejét alig észrevehetően, nem sajnálja.

A hátizsákja már csaknem üres, a belső meg sehol. Milan meghökken. Hozta-e magával egyáltalán? Viktorra néz, aki kissé odébb van, s annak ellenére, hogy háttal áll neki, látja, milyen hevesen jár föl-le a mellkasa. Nem mondhatja neki, hogy nincs belső. Nem most és nem így. Kotorja a körülötte széthányt holmikat, biztosan itt kell lennie valahol, kotorász köztük a kezével és lám! Itt van a törülközőbe csavarva. Mint valami kényes holmi, ami könnyen széttörhet.

Milan fogja a kerékpárt és fölállítja kerekeivel fölfelé. A hátsó kerék kipurcant belsője a gravitáció következtében deformálódott. Nagy a hőség, Milan megtörli izzadó homlokát. Az ágak szövevényei közt véletlenül megpillantja a Duna csil-

logó felszínét. A keblében valami furcsát érez, olyan ismerős érzést. Azt sem tudná eldönteni, kellemes-e vagy sem. Olyan tudatos féle, de távoli. Magával ragadja a pillanatot, ami éppen jelen van. A mellére teszi a kezét és mélyet lélegzik, igyekszik elhessegetni ezt a benyomást. Érti, hogy valami hasonló már megtörtént vele.

Viktor a fa kérgét nézi, de nem látja. Az egyedüli, amit érez, a fájdalom, ami valahol belül szorongatja. Lüktetnek benne a harag görcei, vad düh gyötri. Miért éppen Milannak kellett átmennie a pocsolyán? Mintha a többiek nem tudnák fölfogni, amit ő, mintha nem értenék az egész kirándulás fontosságát! Sosem fogják megérteni, miért fontos ez számára, suttogja magának. Soha nem méltányolják, nem értik meg azt a sok kínszenvedést, azokat a tortúrákat, amiket magára vállalt kíméletlenségük miatt. Tekintete a csuklóján lévő két rózsaszín csíkra esik. Állítólag a forró vízben nem fáj annyira. Gyerekes dolog volt, abban a pillanatban mégis felnőttnek érezte magát – mert a gyerekek nem szenvedhetnek annyira! És most csaknem ugyanolyan kétségbeesést érez. Mintha nem tudna megszabadulni ettől a szorongató érzéstől, mintha fojtogatná. Ugyanúgy a teljes tehetetlenség pánikszerű félelmét érti, ami egész életén át kíséri, s ami végül is ahhoz a kétségbeesett tettehez vezetett, amit mindenki elítélt. Ki tudná megérteni azt a bomlasztó érzést, ami akkor benne végbement? Tettének okát nem tartották lényegesnek, így hát hallgatott. Hallgatott, ahogy most is. Lehet, hogy ez nem volt éppen jó ötlet, lehet, hogy tényleg nem, csóválja a fejét Viktor. Tényleg, mert minél többet gondol rá, annál inkább örülségnek tűnik. Némely dolgot nem tanácsos újra felidézni. Kicsit elfordítja a fejét és nézi, Milan miként kotor a hátizsákjában. Csak találja meg, csinálja meg, csak hogy már mehessenek. Nem érdekli semmi más.

Rasťonak miért olyan ironikus az ábrázata? Minek üldögél ott csak úgy, miért nem kel fel, hogy segítsen Milannak, aki láthatóan kínlódik a kerékpárral? Milan tekintete hirtelen a messzi távolságot kutatja. Abbahagyja a munkát. A legszívebben odamenne, és jól megrázná. Nem képes tovább nézni. Elfordul és körmeit erősen a fa kérgébe vágja. Odavan minden, ismét egy újabb kudarc.

Rasťo figyel, hogyan halad Milan a gumicserével. Bizonyára segíthetne neki, de minek? Nincs rá semmi oka. Ő nem tehet róla, hogy ez történt vele, nem az ő gondolja, ráadásul így még sokkal mulatságosabb is. Milan mindig balek volt – rendszerint Viktorral segítettek neki. A legfőbb ideje, hogy önálló legyen. Neki sem segített senki, mindent meg kellett oldania idegen segítség nélkül. Nem avatkozik mások dolgába.

És Viktor, Viktor meg nagyon szereti beleütni az orrát mások dolgába. Mindenkiel terveit részeseként számol. S ha valami nem az ő elképzelése szerint történik, hisztériázni kezd. Tudnia kellene, hogy ez nem ugyanaz lesz, távolról sem lesz olyan, mint az volt. Úgy tesz, mintha valaki megsértette volna. Mit tud ő a sérelemről? Mit tud ő a fájdalomról? Rasťo megszívja cigarettáját. Viktor meg a terveit! Ugyan! És keserűen mosolyog rajta. Neki, Rasťonak is voltak saját terveit, neki is voltak elképzelései. Csakhogy... az élet ritkán alakul a tervek szerint. Nagyon gyorsan felfogta az emberi lét eme kegyetlen valóságát. Hallotta, persze hogy hallotta, mit művelt Viktor azzal a zsilteppengével a csuklóján. Ha rajta múlt volna, ütötte volna az életet, ütött volna mindent maga körül, míg el nem vérzik.

Milyen nevetséges, hogy ilyen hosszú ideig nem találkoztak, nem ismerik egymást, nincs mit mondaniuk. Ők már nem az a három fiú, a három jó barát életre-halálra. Ennél a gondolatnál ismét ironikusan elmosolyodott. Valaki mondta neki, hogy az igazi barátság nem múlik el – s ők barátok voltak. Akkor hittek benne, hiszen még a jövőt is együtt tervezték, álmodoztak, kiből mi lesz, vagy mire viszik majd, ha nagyok lesznek, de főleg együtt – igen, mindent együtt. Életre-halálra, neveti el magát Rasťo, bár nincs valami nagy nevetetnékje. És aztán... aztán a halál.

A három, alig több mint húszéves fiatalember pihen a fullasztó hőségben. Hirtelen halk, alig hallható morajlás zavarja meg őket. Az idő mintha megállt volna, mintha az egész térség csak arra az egy hangra összpontosítana, ami fokozatosan erősödik. A morajlás lassacskán halk bűgásba vált. A levegő remeg. Ami kiváltja ezt a hangot, kétségtelenül közeleg. Köröskörül minden rezegni kezd. A gyenge bűgás idővel erősödik, az egyik oldalról közeledik. S aztán, amikor már úgy tűnik, hogy a bűgás elérte tetőfokát (az erdő egy pillanatra beleremeg) zümmögés felébe csap át, mint amikor a légy húz el mellettünk, aztán fokozatosan távolodik a másik oldalon, majd a hang elhal a távolban, a csöndben.

Mindenki hallgat, senki sem mozdul, de mindenki tudja, mi a forrása ennek a mágikus hangnak. A *Raketa*. A dunai szárnyashajó.

A beálló csönd más, mint az előbbi volt. A madarak elhallgattak. Valami félelmetes marad a levegőben. A levegő remeg, átítatódott olyasféle nyugtalansággal, mint vihar előtt szokott lenni. Várnak, mindhárman várnak, félelmükben szinte nem is lélegzenek, nehogy megzavarják ezt a törekeny csendet. És már kezdődik is. Az erdő halkán susogni kezd. Előbb finoman, alig észrevehetően susog, mintha altatódalt suttozna, mintha az erdő meg a Duna titokban szerelmet

vallának egymásnak. Távolinak tűnik, mégis oly közeli. És már közelednek is a hullámok, első, második, harmadik, csapódnak egyre nagyobb erővel a partnak. Az erdő zúg, minden életre kel, minden zajos. Egyre nagyobb hullámok támadják nagy puffanással a partot, alámossák a fűzfák kuszán tekerődő gyökereit, habot hagynak a sárguló kavicsos és nedves nyelveket a finom homokban, kilötyentik a hordalékot – a dagadt ágakat, apró leveleket, kapálódzó rovarokat. Nekicsapódnak a partra dőlt hatalmas fatörzsnek, forgatják egyik oldalról a másikra, és horzsolják az alját a kavicsos fenékhez, erőt akarnak venni rajta, de hát az egyik vége a bokorba van gabalyodva. Az ágak ropognak, de tartják, tartják a törzset a csapdájában, nem engedik, még ha minden ága letörne is.

Az erdő zúgása rendszeres ritmusban ismétlődik, a hullámok ereje meg fokozatosan gyengül, kellemes locsogásba megy át, ahogy az ember szunnyad el, a víz morajlása egyre békésebbé válik. Az utolsó hullámok gyengéden fodrozzák a partot, mint az emberek csókja a nagy veszekedés utáni kibéküléskor. Kis idő múltán már mintha semmi sem történt volna, mintha az éjtitka maradna, amire a verőfényes nappalon már nem is emlékszik senki.

A három fiú megdermed. Milan a megfordított kerékpárját tartva, Viktor a fánál állva, Rasťo a jegenye törzséhez támaszkodva. Látszatra semmi sem változott. Minden olyannak tűnik, mint ezelőtt. Ám még sincs úgy. Valami történt. Valami megváltozott.

Egyikükön sem látszik, hogy valami különös jelenségnek volt tanúja. Mindhárman úgy viselkednek, mintha semmi se történt volna. De hát akkor miért, akkor miért áll Milan olyan mereven, mint egy szobor, Viktornak miért nem duzzad elkeseredetten a mellkasa, miért nem vágja körmét a fa kérgébe, Rasťo miért nem pöccinti le cigarettájának hamuját?

Milan kerékpárjának első kereke hangtalanul forog, mint egy rokka. Fonja a puha selymet ebből a rendkívüli pillanatból, s ebben a pillanatban először gondolnak mindhárman ugyanarra. Arra a napfényben úszó napra a Duna partján. Mintha a friss hullámok felébresztették volna bennük egy kicsit az összetartozás érzését.

Hanem a kerék már nem forog, a fiúk felriadnak álmodozásukból, ismét visszazökken mindenki a maga valóságába, és úgy tesz, mintha ez a süket csönd meg se történt volna. Viktor még inkább hátat fordít, bár alig tesz észrevehető mozdulatot, Rasťo új cigarettára gyújt s ábrázata újra áthatolhatatlanul ködös lesz. Milan megfordul, és folytatja a defekt javítását.

Milan a kerékpár vázára teszi a kezét, majd óvatosan a fogaskerékhez nyúl, lassan áttapogat-

ja ujjával a láncot, a külső gumiját, ami most kellemetlenül nyomkodható, puha. A keblében újra felidéződik a jól ismert érzés, de most már meg tudja határozni. Persze már átélte velük – kettőjükkel – akkor, amikor otthagyták egyedül azon a napsütötte parton, elhagyták, pontosan úgy, mint most. Abban a pillanatban nem tudatosította, mennyire bántotta. Most már érti, hogy a Duna folyása miért vált ki benne különös melankóliát.

Milan fogja, és erős kezével letekeri az anyacsavarokat, amik előbb akadoznak, aztán már egész könnyen forognak. Ahogy a tenyerébe hullnak, meglepődik, milyen nehezek és hidegek. Mint a kavicsok. A kavicsok... Eszébe jut, hogy akkor miként versenyeztek, ki talál nagyobb követ. Az édesanyja kiabált nekik, hogy szép köveket keressenek, ők azonban csak a nagyokat keresték. Akkor győzni akart. Viktort és Rasťot el akarta ámítani. Mindketten a sekély vizet fürkészték, szemüket a vízbe meresztették. Ő, Milan bátran nekivágott és egyre mélyebbre és mélyebbre ment a Dunába, már nem lépdelt, lassan haladt és lábbal tapogatta a medret. Lassan, óvatosan mozgott, kisgyerek módjára a csúszós kavicsos és találgatta, mekkorák. Egyszer csak valami hatalmasra akadt. Jókorra kő volt, akkora, hogy nyugodtan ráállhatott mindkét lábával. Mekkora fog nézni Viktor meg Rasťo, futott át az agyán, és a szíve vadul vert az izgalomtól. Mély lélegzetet vett és lemerült a sötét zavaros vízbe, hogy kihalássza. Minden elcsendesedett körülötte. Vakon körültapogatta kezével a követ, elkapta körülről a sódert, ujjával alányúlt és hirtelen megvillant valami a szeme előtt. A zavaros víz tompította a kiáltását. Hirtelen felbukkant a vízből és az ujjait vizsgálta, amikből úgy folyt a vér, mint a szétnyomkodott meggyből a lé, és keveredett a Duna vizével. A kő aljára tapadt folyami kagylók sebesítették meg. Kiúszott a partra és a forró kavicsos vérző fájdalommal szaladt az anyjához.

Milan olajos ujjaira tekint, éppen olyanok, mint akkor a vértől. Olyan valóságosnak tűnik, csupán az alig látható rózsaszínű forradások árulják el, mennyi idő is telt el azóta. Hanem az érzés máig ugyanúgy hat.

Amikor az anyja megtisztogatta és zsebkendővel bekötötte a sebet, visszatért a partra, de akkorra Viktor és Rasťo eltűntek valahová. Ő maradt ott, meg a Duna. Valami fájó érzés fogta el, mintha egy súlyos ököl szétmorzsolta volna bensőjében valami törékenyt. Egyedül állt a parton, és fájdalmasan forgott körülötte a világ. Különös, hogy egyes érzelmek annyira változatlanok, nem

alakulnak át az évek folyamán. Viktor és Rasťo akkor nem tudták felfogni, mennyire elhagytának érezte magát. A világ kifakult, megállt egy pillanatra, és ő úgy maradt megpecsételőde valami keserűséggel. És ez a csalódás oly erős volt, hogy még ma is szíven döfi, évek múltán.

Viktor valami különös megkönnyebbülést érez, mintha a hullámok magukkal ragadták volna a dühét is. Arra az üde reggelre gondol, amikor a folyóhoz értek. A nap sugarait olvasztott aranyként tükrözte vissza a Duna. Micsoda gyönyörűség! Már akkor is érezte, még ha nem is értette. A fák még hosszú árnyat vetettek, a csúcsaik lassan lengedeztek az enyhe szélben, alóluk még az éjszaka hűvöse sugárzott. Leginkább a reggeleket szerette, mindet egy bártortalan melegség lepte el, valamiféle ígérete mindennek.

Fürdőnadrágot vettek magukra és szaladtak egyenest arra a helyre, ahol a víz a kavicsos partot mosta. Azonban a víz hideg volt, a kavics meg könnyörtelenül szúrta a lábukat. Távollab maradtak hát a víztől és gátat építettek. A nap tűzött, de ők azt nem érezték, teljesen belemerültek az építgetésbe. Rasťo egy karóval lyukat ásott a homokba – ez lesz a víztározó. Erőteljes ütésekkel mélyítette, hogy minél nagyobb legyen. A kezén és nyakán megfeszültek a vékony inak, és az arca is eltorzult a fogcsikorgatástól. Milannak az volt a feladata, hogy megerősítse Rasťo víztározóját. Hordta a kavicsot a gödör köré, amit a piszkosbarna búzló iszappal erősített meg. A közelben lévő fűcsomókat gyökerestül tépte ki és a gát külső falára ültette, végül így zöld töltés alakult ki Rasťo tározója körül.

Neki, Viktornak volt tán a legfontosabb feladata. Ő vágta a levezető csatornát. Igényes munka volt, a talaj száraz és kavicsos, szüntelenül egy-egy nagyobb kő került az útjába, veszélyes volt a kiszédésük, aztán messzire hajigálta a vízbe, de ha laposak voltak, félrerakta. Csakhogy nagy lyukak maradtak utánuk, amiket Viktor morogva tömködött be, közben jócskán fölsértette ujjait. Sokáig, sokáig ásott, közben széttört jó néhány karót, az eredménynek végül is tökéletesnek kellett lennie. Aztán kavicsokat keresgélt, kör alakú laposakat, ezekkel a csatorna alját, meg hosszúkásakat, amelyekkel az oldalát rakta ki úgy, hogy végül nagyszerű kőkerítés lett belőle.

Már csaknem készen volt, már csak az utolsó kő hiányzott, de sehogy sem talált megfelelőt, ami a résbe beleillett volna. S akkor Milan adott neki egy pontosan olyat, amilyen kellett. Tekintetük találkozott, s úgy érezte, ki kellene fejeznie háláját, például egyszerű mosollyal, ugyanakkor azt is tudta, hogy nem mosolyoghat, mert akkor felfedne valamit, amit nem akart felfedni. Azért, mert azzal bizonyos fajta gyöngeségét fejezné ki, s azt ő nem engedhette meg. Meg aztán ott volt

Rasťo is! Ösztönösen mozdult a karja, de kis időre megállt. Mosolyogni kellene? Hiszen jóindulattal segített neki... kellene, de ha igen, ha mosolyog, csakhogy a fiúknak nem illik egymásra mosolyogni, furcsa lenne. Szó nélkül elvette a kavicsot és betette a hiányzó helyre. Nagyon örült, de félt kifejezni örömét, mert Milan még mindig közel volt hozzá, Meg aztán az öröm valamit elrontott benne, már nem volt tiszta, nem volt átlátszó, valami nyomasztó érzés fogta körül. Egy pillanatig sajnálta, hogy ilyen arrogánsan viselkedett. Miért lenne olyan különös az a mosoly, olyan sokat jelent? Miért olyan fontos mosolyogni a megfelelő pillanatban? Viktor nem tudta, és nem is tudja a választ, de egyben bizonyos: abban a pillanatban Milant és magát is szegényebbé tette valamivel.

És aztán – nem is oly sokára – aztán odalett az egész. A nagyszerű mű megsemmisült, elsodorták a hullámok az egész építményt, csak romhalmaz maradt: elsodort kavicsok keveredve a fűcsomókkal, alaktalan csatorna, amiből – mint egy hiányos fogsorból – néhány kő állt ki, tanúsítva a rombolás valóságát. Olyan üresnek érezte magát, mintha egy hatalmas kéz szétmorzsolta volna törekeny boldogságát és a törmeléket hallgatagon a lába elé szórná. Olyan erős volt ennek az ürességnek az érzete, hogy teljesen megbénította. Mindig, még most is sajnálja.

Rasťonak különös melegség árad szét a testében. A hullámok csattogása – igen – valamit kiváltott benne. Rég volt, amikor ezt a hullámok okozta remegést érezte. Akkor egy narancssárga kockás pokrócon ült a puha árnyékban és friss őszibarackot majszolt. Az édes lé az ujjain csurgott, majd a könyökéről az ölébe csöpögött. Mit bánta ő, a Dunát nézte, ahogy megállíthatatlanul folyt az ismeretlen messzeségbe. Úgy tűnt, hogy semmi sem zavarhatja meg ezt a nyugalmat, ezt a folytonosságot.

Ám távolból hirtelen valami moraj hallatszott, lassan robajjá fokozódott. Megjelent a magabiztos, az utolérhetetlen. A *Raketa*. A dunai szárnyashajó. Süvítve száguldott a folyó hátán. Viharzott magasra emelt orrával, talpai vadul hasították habzó ívekbe a víz felszínét, és maga után húzta a szélesedő hullámok fogatát, amelyek mint riadt musztángok vágattak a két part felé. Durván megzavarta a csendet, s bár hamarosan eltűnt a távolban, maga után hagyta erejének bizonyosságát.

Milan és Viktor hatalmas kiáltással hagyták ott a gyümölcsöt és a folyó irányába szaladtak, ami a távolban úgy mozgott, mint amikor valaki meglebbenti a zöldes színű abroszt. Rasťo ülve maradt, és remélte, hogy Milan anyja utánuk kiált:

– Fiúk, ne menjetek nagyon mélyre!

Ehelyett azonban biztatón mosolygott rá, és lezárta az őszibarackos tálkát. Rasťo kelletlenül állt fel, és nyugodt léptekkel az ágaskodó folyónak vette az irányt.

A barátai már derékig a vízben álltak, és dagadó mellel fogták fel az egyre növekvő és erősödő hullámokat. Rasťo lábához gyorsan közeledett az apró hullámok sorozata, fodrozva nyaldosták lábujjait. Egy pillanatig habozott. A fodrozás megváltozott, már nem tűnt olyan játékosnak. A felszín más rendszerességet kapott, a parthoz lágyan, de gyorsan váltakozva csapódtak a mérgezőld párhuzamos sávok, amelyek mintha valami baljós jelzést rejtenének magukban, valamint a habos világos sávok a napsütéses délutánban. A lábának csapódott ennek a vízi őselemnek az ereje. Nem, nem, nem, ő nem fél, elvégre ő nem fél semmitől, csak egy kicsit... bizonytalan, igen, bizonytalan. A fiúk, akik már távolabb úsztak, kiabáltak neki, hívták a mélyebb vízbe, ő meg csak kelletlenül, de egyre közeledett hozzájuk. A víz sodra rángatta a lábát, mintha a fenékre akarná húzni. Vágyakozva tekintett a partra. Már derékig ért a víz, lemerült, hogy csak a feje látszódjék a víz színén, nehogy azt higgyék, hogy gyáva, dedós. A hullámok ereje óriási volt. A Duna felszíne szinte forrt, a hullámok hadrendje sorakozott, mint a támadni készülő katonák, első vonal, második, harmadik...

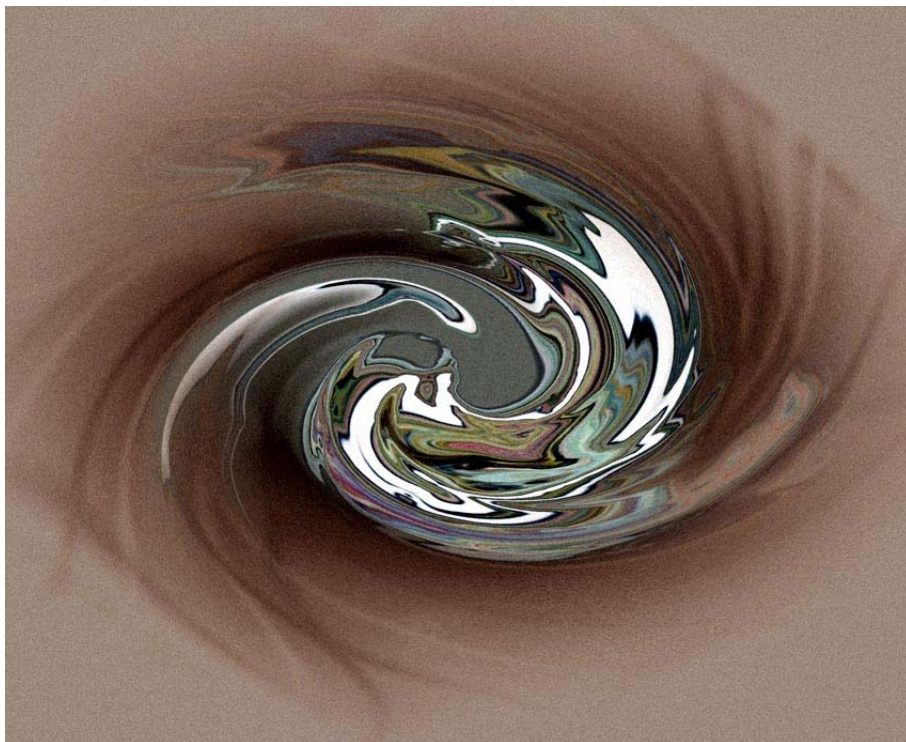
Milan és Viktor apró feje felváltva el-eltűnt, majd felbukkant a hullámok taraján, ő meg görcsösen térdelt a vízben. A hullámok meg zúdultak rá egyik a másik után, szünet nélkül, és szörnyű rendszerességgel ütődtek arcának, fröccsenetek a szemébe, ritmikus időközönként ellepték, sodorták, játszottak vele, lökdösték, dobálták gyöngö testét, mint valami haszontalan szemetet, nem hagyták egy pillanatra sem nyugton, bántották, mint ahogy néha ő is rosszul viselkedett a többiekkel. S amikor mindez véget ért, kiszaladt a partra és meglátta a gátjukat most egészen érintetlenül, mérgében szétrugdosta és a csúf hullámokba szórta.

Rasťo megszívja cigarettáját, és arra a megalázásra gondol, a hullámok pusztítására, kegyetlenségére. Milan és Viktor csalódott ábrázatára gondol, amikor látták a gátjuk pusztulását. Akkori tekintetükben különös nyugtalanságot érzett. Ugyanúgy, ahogy Viktoréban látta, amikor Milan defektet kapott.

Milan meglazítja a maszatos láncot, és óvatosan kiveszi a kereket a villából. A kerékpár veszedelmesen megrándul és elveszíti egyensúlyát, az egyik oldalára dől. Milan ösztönösen elkapja a vastag vázat, a kivett kerék meg kicsúszik a kezéből. Nagyot csattan az öreg úton, úgyhogy mindenki megrezzen. Viktor megfordul, Rasťo tekin-

tete a kerékpárra vetődik, Milan lehajtja a fejét. Tekintetük a kerékre esik, oly nyugodtan, békésen hever az út közepén, mintha ott lenne már évek óta érintetlenül.

Milan zsebkésének pengéjét a külső alá dugja, és kitépi alóla a kipukkadt belsőt, amely mint egy kígyó levedlett bőre lóg a kezében. Éppen ez történt vele akkor is, éppen úgy érezte, hogy olyan

Hernádi Paula: Víznyelő (elektrográfia)

kiszikkadt, olyan levert, belsőjében sértett, mint ez a gumi. Állt elárvultan a parton, és a lány hullámok körülnyaldosták elázott lábait. Nézte a vércseppeket a kavicsokon, amelyek már kifakultak, elvesztették eredeti élénk színüket. Már csak pizsoknak látszottak, amit mos a Duna vize. Ha nem lett volna az a hülye nagy kő, nem lettek volna a hülye folyami csigák, nem szaladtak volna el sehová, nem bújtak volna el előle. Egy pillanatra sem jutott eszébe, hogy keresse őket.

Így ballagott bekötözött ujjával – mondták, hogy nem szabad bevizezni – a folyás mentén a sekély vízben valahová el arról a helyről. Elhaladt a forró kavicsos szanaszét heverő törékeny száraz ágak meg a rothadó fatörzs mellett, amiből a nap már kiszívta az eredeti árnyalatot. Nem emlékezett, mennyi ideig ment, de a környezet kicsit más volt, és tőle nem messze közvetlenül a víz mellett sűrű bokrok nőttek. Ösztönösen kezdett csendben lépdelni, mintha sejtette volna, hogy mögöttük valami rejtőzik. S amikor már ott volt, óvatosan bekukucskált a langy szelőlőben halkan susogó ágak között. Ott feküdt ő. Meztelenül.

Egy nő, teljesen ismeretlen, ám attól a naptól kezdve éveken át kísérte serdülőkori viharos álmaiban. Egész idő alatt, amíg gyerekből férfi lett, üldözte, gondolatainak múzsája lett, képzeletének királynője. Hányszor látta kijönni a vízből, hányszor feküdt rajta, érintette feltüzesedett testét, mintha cipó lenne, amit a pék éppen most vett ki a kemencéből. Forró volt, mint a kavicsok, de puha és nedves, odaadó, mint a megkelt tészta. Élvezte illatát, érintette, amíg nem érezte testében a feszültséget, és amíg az ki nem lövellt. Igen, akkor tudatosodott benne, akkor ismerte meg az életet, látta a szerelmet megtestesülve feküdni a kavicsos vízparton, és számára az élet már sosem volt olyan, mint annakelötte...

Teljesen mozdulatlanul feküdt ott, a szempillái alig remegtek. Szeme csukva volt, az arca nyugalmat tükrözött. Nem volt éppen a legfiatalabb, de a csupasz testében még mindig meghatározhatatlan nőiesség volt. A forró nap sugarai megtörtek nedves mellein, amelyek oldalra dőltek, látszatra lapos mellkas benyomását keltették. A hatalmas barna mellbimbók öntudatosan és szemtelenül

ragyogtak, mint két bronzérem, és szüntelenül vonzották tekintetét. Milannak elállt a lélegzete, ahogy tekintete fokozatosan haladt a leburnult testen egyre lejjebb, egészen a női test titkainak rejtekéig, amit a lányok oly aggódalmasan takargatnak a fügefalevéllal. Milan mozdulni sem tudott, új világ felfedezőjének érezte magát. Igen, a remegő vízcseppek olybá tüntek számára azon a testen, mint a leggyönyörűbb, legdrágább gyémántok.

Milan csak ott állt és bámulta. A meztelenség számára akkor még titok volt, a maga módján természetellenes. Egyszeriben úgy érezte, mintha forró abroncs szorítaná, szorosan átfogva hasát és bordáit, a szájából furcsa sziszegés szorult ki, és ez a szorítás úgy gyúrta-gyömösölte, mint a tésztát dolgozzák ki. Egész testében forró lüktetést érzett, s ez – mint egy tölcserből – folyni kezdett egyetlen pont felé és... hirtelen a távolból – jó messziről – kiabálás hallatszott, mire a nő megmozdult. A csodás pillanat megtört, és Milan gyorsan elhárított a bokroktól azzal az érzéssel, hogy valami rosszat tett. Ijedten szaladt barátai hangja felé, akik természetesen már előjöttek

rejteikükből. Milannak úgy vert a szíve, mint soha máskor. Gondolataiban messze járt, valami alakatlan állapotba mélyedve, ami számára eddig ismeretlen, felkutatatlan volt.

Ahogy visszaért a fürdőhelyükre, Viktor és Rasťo hangosan nevettek, derékig álltak a vízben, a bűdös iszappal dobálták egymást és fröcskölték a vizet. Nevetségesek voltak, mint két dühös kacska. Hancúroztak, mintha mi sem történt volna, mintha nem szaladtak volna el sehová, mintha még mindig kavicsokat keresgélnének. Úgy tűnt, hogy minden úgy van, ahogy lennie kell. De nem volt. Milan csak állt ott, nézte őket, s egyszeriben nem is sajnálta, hogy elbújtak előle. Óvatosan magára pillantott, meg a messzeségbe, az egész teste tüzelt, lüktetett valami gyönyörűséggel. Elmosolyodott, ez az ő titka. Eltökélte, hogy azt a mezetlen nőt megtartja csak magának.

Viktort a kiesett kerék zaja fölriasztja. Hirtelen megfordul, ránéz Milanra, de nem képes szólni. Viktor már-már fel akarja venni az előbbi tartását, de véletlenül megakad a szeme Rasťon. Érdekes, gondolja nyomban, szinte egyáltalán nem változott. Persze, megemberesedett, és nőtt is, de jellegzetes vonásai és élénk tekintete még mindig ugyanazok. Ahogy vizsgálja Rasťot, tudatosítja, hogy mindenek ellenére, az elmúlt évek ellenére van rajta valami egyéni, markáns vonás, ami összeköti őt azzal a kisfiúval, akit olyan rég ismert. Az idő eltávolította és elszakította őket egymástól... mégis itt vannak, már olyan közel, mint valamikor. Ebben a pillanatban Rasťo felemeli a tekintetét a földről, és szeme Viktoron állapodik meg. Mintha feltört volna valami, eltört az idő, s ezen az időreiesen keresztül ismét összejöttek, együtt vannak a Duna partján, ezen a fürdőhelyen.

Viktornak a Duna illata üti meg az orrát. Friss és mégis áporodott. A sekély vízben guggoltak Rasťoval és kavics helyett kagylókat kerestek. A víz mosta bokájukat. A nap tűzött, de ők nem érezték, gyenge bőrük – még nem durvították szőröcsomók – mézszínű volt, csupán néhány izadtságcsepp csurgott homlokukról és mellkasukról. Hirtelen meghallják Milan sírását, aki maga elé tartva kinyújtott véres kezét szaladt az anyjához. Egymásra néztek Rasťoval, ugyanaz a tekintet volt az, mint ahogy most néz rá, és ő – Viktor – vagyis én oly önzően viselkedtem. Tulajdonképpen az ő ötlete volt, azt akarta – megmagyarázni nem tudta miért – Rasťot magának akarta kisajátítani, valami olyasmit akart, amihez Milannak sose legyen köze. Arra vágyott, hogy Rasťoval saját, közös titkuk legyen. Az ő ötlete volt, hogy elbújjanak, és mégis... bár soha nem bánta meg. Így hát szaladtak és elbújtak Milan elől.

A folyással szembe futottak, míg a távolban meg nem látták a sűrű, magas bozótot egy kis domb mögött. Elbújtak benne, a nyúlánk fűszálak elrejtették őket, elválasztották a világ többi részétől, s különös csendben találták magukat. Térdeltek a puha homokban, ami rátapadt a nedves lábukra. Nagy volt a hőség, de nem merték széthúzni a bozótos sűrű függönyét, csupán füleltek, keresi-e őket Milan. Vert a szívük, lihegtek, szólni sem mertek, csupán néha egymásra néztek, a vörösen fénylő arcukra. A szellő lengedezett, susogott a bozót, lábikrájukat csiklandozták a magas fűszálak. Emlékszik, hogy ledőlt, nézte, miként hajladoznak a mögöttük lévő végtelen kékségben, lengtek, mint kis zászlócskák a hegyek ormán. Olyan messzire távolodtak Milantól, önmaguk szerint is, arra a rövid, napperzselt pillanatra. A forróság mintha erősödött volna, szétfolyt egész testükben – amit Rasťo csinált, oly kellemes volt –, szokatlan érzés, ám valamiért csodálatos. Közel volt hozzá, oly közel, mint amennyire sosem, szinte érezte illatát... Aztán már csak arra emlékszik, hogy fürdőnadrágjuk miként hever a lábuk előtt a laza homokban.

Rasťonak még mindig a hullámok járnak az eszében, amikor gondolataiból az eldőlt kerékpárkerék zörgése riasztja fel. Elfordítja tekintetét a távoli bizonytalan ponttól és a földön heverő mozdulatlan kerék tárgyra néz. Tekintete akaratlanul Viktoron állapodik meg. Nézi. Úgy tűnik neki, vagy tényleg villan az arcán egy kis mosoly, alig észrevehető rezzenés a szája körül és bizonytalan gödröcske az arcán? Hanem a szeme az megvillant, bizonyosan.

Mögöttük szerelget, motoszkál Milan, de ez túlságosan távolinak tűnik..., éppúgy, mint akkor, amikor megsérült a folyami csigáktól, jajgatott, zavarta a forró délután csendjét, de annak ellenére, annak ellenére, hogy véres ujjáival alig pár méternyire szaladt el mellette, mintha semmi köze sem lenne hozzá, távoli volt neki, mint ahogy most is. Rasťo tudja, hogy ott van. De a jelenlétét egyszerűen nem veszi tudomásul.

S aztán Rasťo emlékezetében felbukkan, hogy Viktor odahajolt hozzá és a fülébe súgta:

– Gyere! Gyere! – és szaladtak elbújni.

A hullámok loccsanása és a fűszálak sustorgása... S ez az emlék egészen lassan a felszínre tör, feltartóztathatatlanul. Rasťo már emlékszik, bár nem akarja, de nem tudja megakadályozni. Nagy forróság volt, bizonyára ezért vetették le a fürdőnadrágjukat, s biztos volt benne, hogy a rátapadt homokot törülgette Viktorról, azért érintette meg... igen, igen, semmi oka, hogy kételkedjen benne.

Nemsokára már a vízben voltak, mosták le magukról azt a piszkot, aztán már a világ is szebbnek

tűnt. Csatlakozott hozzájuk Milan is. Oldalt állt és nézte őket. Aztán hirtelen – emlékszik vissza Rasťo – úgy tűnt neki, hogy a távolból hallotta a már jól ismert zúgást, amely a csöndes berregésből hangos dübörgésbe megy át. Mintha közeledtek volna – első, második, harmadik. A szorongás szinte összeszorította a torkát. A part felé nézett, a gátjuk romjaira, maradékára, s abban a pillanatban elhatározta, hogy el kell mennie, el kell távoznia a szörnyű hullámok érintésétől.

Milan benyomkodja a külső gumi alá az új belsőt, és igyekszik felpumpálni. Arcvonása bizonyos rendszerességet kap. A pumpa ritmikus működése az egyedüli zaj, ami zavarja a töretlen csöndet. De mintha lehullott volna róla a nyomasztó érzés, és csupán csend volt, kellemes, megnyugtató.

Milan már nem gondol a magányra. Milan akkor a folyó partján nem gondolt a magányra, a bokrokban rejtőző nőre gondolt, az ő képzeletében ott is maradt örökké, változatlanul, ugyanúgy. Hogy haragudhatott akkor a fiúkra?

Rasťo hirtelen a távolba mutatott, amolyan kis félszigetre, majd vezényelt és felderítésre vezette őket a parti erdőn át. Egymás után sorban haladtak a fák közt. Milan volt az utolsó, de nem bánta, ellenkezőleg, maga választott így. Menegettek a hideg homokban, néhány perc múlva kijutottak arra a helyre, ahol a part nekiszaladt a Dunának kissé hajlott tenyér alakúán. A hatalmas marok egy kis öblöt rejtett.

A félsziget csúcsában vették észre. Az öreg, terebélyes fűzfán lógott – mint egy akasztott ember – valami kerek, valami tökéletesen szimmetrikus. Az első pillanatokban Milan nem tudta felfogni mi az, mert az a valami szinte beleveszett a fák sűrű ágainak árnyékába. Fenyegetőn lógott, ijesztő fekete kerek valami, ami vonzott is. Meg kellett kerülniük az egész öblöt, többször is szinte át kellett csörtetniük a sűrű bozótoson, hogy odajussanak, de valahogy mindegyikük érezte, hogy megéri a fáradságot.

Ahogy végül odaértek, eléjük tárult a látvány. Egy traktor nagy kerekének kifakult öreg gumija volt fölakasztva rozsdás láncon egy jókora ágra. Nem volt rajta semmi félelmetes. Bizonyára már régen lógott itt, teljes mozdulatlanságban, mintha már évek óta nem lett volna itt útjában a leglanyhább szellőnek sem. Áhítatos alázattal tekintettek rá.

Odamentek hozzá egészen közel. A lánc már jócskán bevágódott az ágba. – Ki akaszthatta ide? – kérdezte Milan önmagától. Ki lehetett? Lehet, hogy azok is hárman voltak. Kis ideig elámult ettől a különlegességtől. Mert különös volt, hogy ez csak így lógott itt. Lehet, hogy évek

óta senki sem nyúlt hozzá, csak most ők, ők mozdítják meg, ők keltik életre.

Viktornak sikerült elsőként felkapaszkodnia a kerékre. A felfedezés kéjes örömét élte át. Rasťo megpróbálta belendíteni. Eltartott egy ideig, a kerék ellenállt. Viktor egyre bátorította, lábát a kemény guminak feszítette és segített neki, végre úgy beindult, mint egy igazi hatalmas hinta, egyik oldalról a másikra, a lánc csikorgott, az ág recsegett. Viktor a lélegzetét is visszafojtotta, elrugaskodott és repült egyenest az öbölbe. Belecsobbant a vízbe és a világ, amit megismert, eltűnt. Egy pillanatra a vízbeeséstől fájdalmat érzett egész testében, de a meleg víz nagyon hamar helyrehozta. Mintha édesanyja ölébe tért volna vissza. A víz zöld volt, átláthatatlan, és teljesen csöndes, mint az álom. Vadul csapkodott a karjával, rugdosott a lábával, a lábujjával sem érte az alját, körülötte csupán az a különös hallgatag üresség volt. Olyan érzése volt, hogy egyre mélyebbre süllyed, és a víz egyre sötétebb. Valami ismeretlenbe hullott, egyedül...

Távolabb valami nagyon csöndes loccsanást hallott, mintha valami a vízbe hullott volna. Biztosan Rasťo, villant át az agyán. Az a hang, az alig hallható, elűzte a csöndet, és közben lába valami keménybe, csuszamlósba és hidegbe akadt. Megijedt, a szíve riadtan vert, gyorsan felmerült a víz színére és mély lélegzetet vett. Az első, amit hallott, Rasťo szívből jövő kacagása volt, tele szájjal kacagott, fekete haja a homlokába hullott, a tekintetéből eltűnt a valamiféle tartózkodás. Viktornak hirtelen olyan életkedve támadt, mint még soha.

Rasťóban a vízbe esés bombarobbanás volt. Olyan boldognak érezte magát... s ez az érzés oly erős volt, hogy még ma is érzi, az elmúlt évek sem tudták kitörölni.

Az öböl felszíne nyugodt volt és vonzó. Nem oly nyugtalan, mint a Dunáé. Sem hullámok, sem erős sodrás. Élesen tükrözte a nap sugarait és a környező fák koronáit. A Duna mérföldnyi távolságra tűnt. A vízben lehullott faágak, helyenként egész törzsek is. Rasťo ismét meg volt elégedve magával, ismét szétáradt benne az a törékeny biztonságérzet és nyugalom. S akkor már megértette, hogy ez a legértékesebb mindabból, amit bármikor is érzett.

Kiszaladt a vízből és Milanra tekintett, aki oldalt állt, a csikorgó kerékre mereszti a szemét, s egyszeriben nagyon sajnálta, hogy elhagyták, egyedül hagyták ott a vízparton. Odament hozzá, az arcán zavart mosoly volt. Ki kell próbálnia, mondta neki, és gyengéden kézen fogva húzta az öreg gumihoz. Jött már Viktor is, és a másik oldalán állt meg. Milan megérintette a himbálódzó abroncsot. Megpróbált fölmászni rá, de a pereme szakadozott volt, a tenyere csúszott rajta, mint a fényezett zongorán. Viktor megtartotta

neki a kereket, ő meg segített Milannak felkapaszkodni. Milan óvatosan leült a környílás aljába. Tartsd jól az egyensúlyt, figyelmeztette. Milan csak mosolygott. Kapaszkodj, hintáztatunk, mondta neki a jobb felől álló Viktor.

Így felváltva húztak és löktek a keréken, amíg egyenletes nem lett a mozgása. Aztán egy adott pillanatban felugrott hozzá Viktor és Rasťo, így hintáztak mind a hárman.

A világ forgott velük, lendült erre meg arra, mint az óra ingája, mérve az együtt töltött időt, a mozgás mintha leköszörölné az éleket, amik szünet nélkül dörzsölődnek egymáshoz és feszültséget idéznek elő. Egyikük sem szólt egy szót se, csak nevettek, szembe néztek a Nappal, felváltva, miként közeledik és távolodik, élvezték az együvé tartozás értékes pillanatait. A fűz ága remegett, a lánc csikorgott, ők azonban ezt nem is hallották, csupán élvezték a tűző napsugarakat, amelyek egyformán simogatták arcukat.

S akkor hirtelen, mintha a távolból furcsa sóhaj hangját hallanák, mint egy fojtott kiáltást, valami ilyen elviselhetetlent, ami abban a pillanatban letörölte arcukról a mosolyt. Tekintetükből eltűnt az önfeledt öröm töredéke is, és mindhárman repültek a földre, repültek, mint a kő a mély kútba.

Tompa huppanás hangja törte meg a levegőt. A három fiú lecsapódott a poros földre az öreg gumiabronccsal együtt. Erősen nekicsapódtak a kemény talajnak, az elszakadt lánc meg közójük, magasra szálló port kavarva. Szinte fulladoztak, az ijedtségtől mozdulni sem tudtak. A három fiú ott feküdt az abroncs roncsai között.

Milan pumpál az új belsőbe, behelyezi a külső alá, felpumpálja egészen, és kezébe veszi a kijavított kereket. Szinte újnak tűnik, nyoma sem látszik a történekmeknek. Csak a tönkrement belső hever a porban. Milan a kerékpárhoz lép.

Rasťo figyel, Milan miként próbálja behelyezni a kereket a hátsó villák közé, de sehogy sem akar sikerülni neki. Segítő kézre lenne szüksége. Rasťo eloltja cigarettáját, kissé nehézkesen föltápaszkodik, még bizonytalanul, nem tudja, mit is fog csinálni, de aztán odalép Milanhoz, szétfeszíti a villát és felveszi a láncot. Segítségével a kerék beesik a helyére.

Viktor, annak ellenére, hogy egy szót sem szól, odafordítja fejét. Látja, miként áll Milan és Rasťo a kerékpár mellett. Látja a kijavított és a helyére tett kereket, mintha mi sem történt volna. Ő is szótlánul elhagyja a fát, lehajol, felveszi a fűből a két anyacsavart és odaadja Milannak. Mosolyog.

A defekt kijavítva. A kerék ismét a helyén van.

(Vércse Miklós fordítása)

Wernke Bernát

sugarakba rohanón

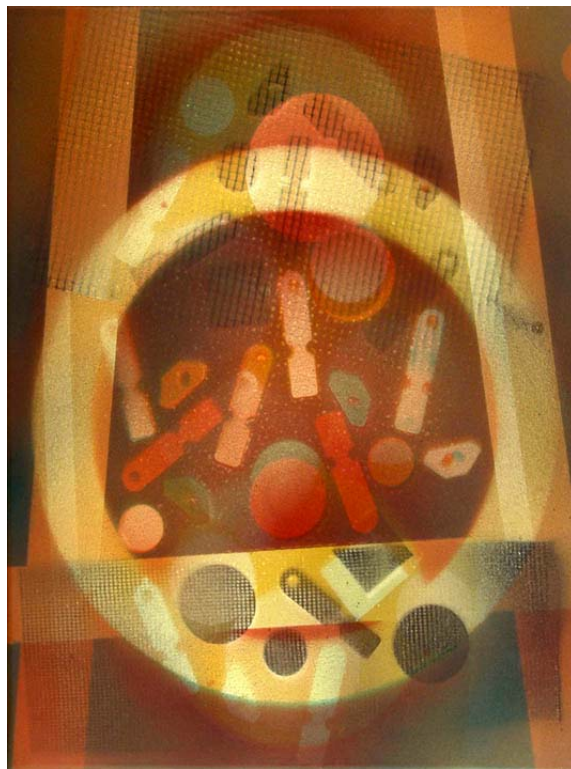
(Végh Évának)

ha... szomjúzata forrásaiba
belezuhan... és várják, a
duzzatagba lépkedő

ösvények –
fáktól karolódva, reményét
álmaival, egybe gyúrva... indul
áramaiba... ömlőbe kapódó
ébretegevel, a közeli erdő
zengeteg hömpölygetére –
...hát, igen... így nyer a
szendereggetett, majd a későbbre
daloló, rá is tapadó

öveket..., amit
lassúból lelke, majd egyre-egyre
erősebbe teremt, gallyazó (tűzzománc)
dón...

a rászálló sugarakba rohanón...
mikor kimagasodnak, a derített
zihálatok, a természet vérével
átítatódón... az arra koszorúzódó
fejek ormára, vagyis itt ma...
mindannyiunkra roppanón... csak
nézzünk körbe, hogy e parányok
mily hatalmasba lehelődnek –
merítettve minket, ez örök,
zsenge, fényletekbe...

Hernádi Paula: Konstrukció ipari formával I.
(tűzzománc)